

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 23 Ocak 2014
Sayı: 1243

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI' na

Televizyon kanallarında yayınlanan spor programlarının sporcuların, teknik adamların ve hakemlerin kişilik haklarına yaptığı saldırılar eliyle toplumda linç kültürünü yaygınlaştırması, yapılan yayınlarda hedef gösterici, saldırgan, kavgacı ve ayrıştırıcı tutumun sporda şiddet üzerine etkilerinin incelenmesi ve araştırılması için; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması hususunu arz ve teklif ederiz. 14.01.2014

Haluk Gökdoğan

İstanbul M. S. Tanrıdal

Ercan Çenp'Z İST M

M. ST. Nurettin Demirk. Nurettin M. M. Mehmet Haberal

Zonguldak M. İ.

Y. H. B. Erat

Kadir Çökmele ÖSÜT İST M

A. İhsan KALKAVAN

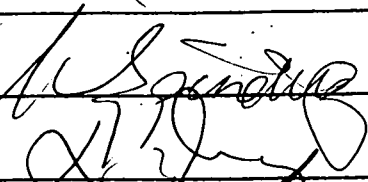
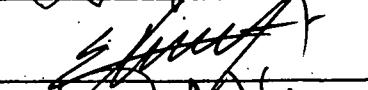
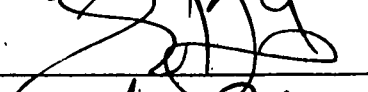
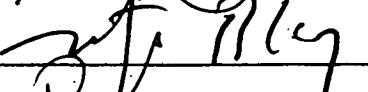
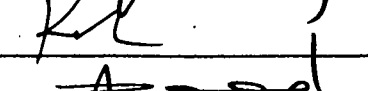
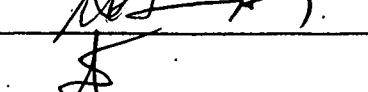
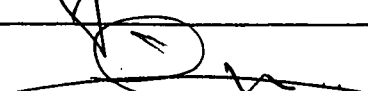
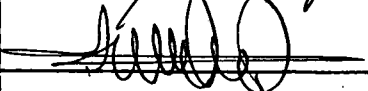
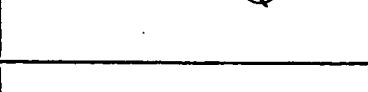
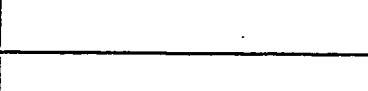
CHP Samsun Milletvekili

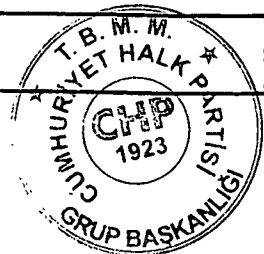
Mehmet S. Kesimoglu K. Elu M.

Musa Gams İST M.

Galat DINGER HALK PARTİSİ İSTANBUL BAŞKANLIĞI

1243 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Ali Özünelip	İstanbul	
Öky. Bırgan	Tokent	
Emre Köprülü	İzmir	
Recep Gürhan	Edirne	
Mehmet Rıfık	İzmir	
Deniz Topal	Ankara	
Mehmet Hilal Kaplan	Kocaeli	
Haydar Akar	Kocaeli	
M. Sertan Saylan	Çanakkale	
SELAHATTİN KARAHMETOĞLU	Giresun	
Hakan ÖREN	Muğla	
Tanrı Ocan	Ban	
Durdu ÖZBOLAT	K. M. M. M.	
Süleyman Gedebe	İST	
Bedi Eymen	Hatay mu.	

GEREKÇE

Tüm dünyada olduğu gibi toplumumuz üzerinde medya oldukça etkin roller oynamaktadır. Bunlardan en önemlileri toplumun genel algılamasını etkilemesi ve önemli sosyal konular üzerinde toplumsal bir forum oluşturmasıdır. Bu rolleri olumlu şekilde oynaması için medya çalışanlarının uyması gereken bir takım etik kodlar ortaya konulmuştur. Tüm dünyada genel kabul gören bu etik kodlar, ya ülkelerin ulusal medya birlikleri ya uluslararası medya birlikleri ya da spor gibi bazı özel alanlarla ilgili medya birlikleri aracılığı ile üyelerine duyurulmakta ve uymaları istenmektedir. Türk Basın Konseyi de Türk Medyası için 1980'li yılların sonunda 16 maddeden oluşan ve içinde medya etik kodlarının yer aldığı "Basın Meslek İlkeleri" deklare etmiştir.

Bu bildirge evrensel olarak kabul edilen ve literatürde sıklıkla yer alan "haber, makale, fotoğraf ve görüntülerin şiddet öğeleri içermemesi ve şiddete yönlendiren ve özendiren yayınlardan uzak durulmasını" da içermektedir. Aynı zamanda bu etik koda ilişkin olarak birçok ülkede "terör, terörizm, suç ve suç örgütleriyle ilgili haberlerin sunumunda hukuki düzenlemeler yoluyla sınırlılıklar ve sorumluluklar getirilmiştir.

Oysa bu sınırlılık ve sorumluluklara rağmen ülkemizde spor alanlarında görülen şiddet olaylarının önemli bir kaynağı olarak medya gösterilmekte, kamuoyunda spor ve şiddet medya ile birlikte anılmakta ve medyanın sporda şiddeti körüklediği düşünülmektedir. Dolayısı ile bu yöndeki yaygın düşüncenin bir yansıması olarak sporda şiddet söz konusu olduğunda spor medyasının oynadığı rol hemen hemen her platformda dile getirilmekte ve tartışma konusu olmaktadır.

Ülkemizde yayınlanan bazı özel televizyon kanalları, rekabet ortamı içerisinde "spor programları" adı altında görece olarak halkın ilgisini çektiğini, reyting aldığını ve izlendiğini düşündüğü ama spor ve basın etiği ile bağdaşmayan, toplumsal ve insani değerlere, evrensel hukuk normlarına aykırı yayınlar yapmakta, yayınlanan bu programlarda sporcuların, teknik adamların, spor yöneticilerinin ve özellikle hakemlerin kişilik haklarına saldırılarda bulunmaktadır.

Bahsi geçen kişilerin kişilik hakları, bir ailesi, çocukları, dostları, saygın bir çevresi yokmuş gibi davranılmakta, halkın gözündeki hakarete varan bu çirkin söylemler adeta normalleştirilmeye çalışılmakta ve ne yazık ki linç kültürünün toplumda iyiden iyiye yerleşmesine neden olmaktadır.

Komplo teorileri üreten spor yorumcuları, artık futbolun teknik kısmı yerine yani saha dışındaki olayları konuşmakta, racon kesmekte, milyonlarca izleyicinin önünde birbirleriyle kavga etmektedirler. Spor ve basın etiği ile bağdaşmayan bu yayınlarda yapılan yorumlarla takımlar arasındaki ezeli dostluklar desteklenecek yerde nefret körüklenmekte, toplumun ayrıştırıcı nitelikteki bu yayınlarla türlü yasalarla sporda şiddetin önüne geçilmeye çalışılması

abaları beyhude kılınmaktadır. Spor u barış, dostluk, kardeşlik gibi amaçlarından uzaklaştırarak kin ve nefret tohumları eken bu yayınlarda yer alan yorumcuların kullandığı argo ve küfür dili ile program yapımcılarının tercih ettiğı magazin, eğlence ve dedikodu odaklı anlayış bu programları izleyen çocuk ve gençlere kötü örnek olmaktadır.

Bu durumun en önemli tahmini sebeplerinden biri de televizyon kanallarımızdaki kültürel yozlaşma ve kolaycılıkla birlikte Türkiye Futbol Federasyonu'nun kararıyla Lig TV ve TRT haricinde hiçbir kanalın maç görüntülerini yayınlamıyor oluşudur. Maçın pozisyonunu değerlendiremeyen yorumcular; doğal olarak şiddeti, terörü, şikeyi, dopingi adeta teşvik ve tahrik edecek dozda analizlere girişmek zorunda kalmakta, görüntü yayınlamayan programlarda bahsi geçen dedikodu, komplo teorileri, hakaret, kavg a, küfürler ile izleyici kazanılmaya çalışılmakta reyting avcılığı yapılmaktadır.

Bu programlarda ayrıca üç büyükler olarak adlandırılan Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş'a toplan sürelerin yaklaşık yüzde 95'i ayrılırken diğ er Anadolu takımları tüm başarılarına rağmen gündemde yer bulamamakta ve bu durum yayınlardaki eşitlik ve tarafsızlık ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Televizyon kanallarında yayınlanan spor programlarının sporcuların, teknik adamların ve hakemlerin kişilik haklarına yaptığı saldırılar eliyle toplumda linç kültürünü yaygınlaştırması, yapılan yayınlarda hedef gösterici, saldırgan, kavgacı ve ayrıştırıcı tutumun özellikle çocuklar ve gençler olmak üzere toplum genelinde ne gibi yıkıcı etkiler bıraktığı, bu yayın politikasının sporda şiddet üzerine etkilerinin araştırılarak bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

